

Μελισσοκομικά Φυτά *Eucalyptus torquata* – Ευκάλυπτος ο κολλαρωτός

Γιαννάκης Βαρνάβα

Μελισσοκόμος

Ο Ευκάλυπτος ο *torquata* όπως όλοι σχεδόν οι ευκάλυπτοι κατάγεται και αυτός από την μακρινή Αυστραλία, και συγκεκριμένα από περιοχές της δυτικής και νοτιοδυτικής Αυστραλίας.

Με την κόκκινη κουκκίδα στον χάρτη σημειώνετε η περιοχή φυσικής του εξάπλωσης. Μια περιοχή με ρηχά και βραχώδη εδάφη και περιορισμένες βροχοπτώσεις.

Πιο κάτω θα προσπαθήσω χρησιμοποιώντας και αρκετές φωτογραφίες να περιγράψω το συγκεκριμένο δέντρο.

Το όνομα του (*torquata*) το οφείλει στην Λατινική λέξη *torquatus* που σημαίνει στολισμένος με κολάρο η περιλαίμιο. Αυτό λόγω της κυματοειδούς μορφής της βάσης των λουλουδιών και μετά των φρούτων του που μοιάζει με κολάρο.

Είναι μικρού έως μεσαίου μεγέθους δένδρο (4 με 10 μέτρα ύψος και γύρω στα 6 με 7 μέτρα πλάτος σε πλήρη ανάπτυξη) με στρογγυλή κόμη.

Ο κορμός με τραχύ φλοιό ο οποίος δεν ξεφλουδίζεται κατά την διάρκεια της ανάπτυξης.
Το μέγεθος του κορμού σχετικά λεπτό σε σύγκριση με άλλους γνωστούς μας ευκαλύπτους.

Τα μεγαλύτερης ηλικίας κλαδιά παρουσιάζουν επίσης τραχύ φλοιό ενώ τα πιο νέα με γυαλιστερό φλοιό κοκκινωπού χρώματος.

Τα φύλλα είναι λογχοειδή με μήκος 90 μέχρι 170 μμ και πλάτος 15 με 20 μμ σε γκρι – πράσινο χρώμα.

Τα μπουμπούκια των λουλουδιών έχουν πολύ χαρακτηριστικό κυματοειδές σχήμα τόσο στην βάση , όσο και στο κάλυμμα. Αναπτύσσονται σε κορυφαίους βλαστούς κατά τους καλοκαιρινούς μήνες σε ομάδες από 5 μέχρι 12 και ανθίζουν από Απρίλιο μέχρι Μάιο. Λίγο πριν ανθίσουν παίρνουν το χαρακτηριστικό κοραλλί χρώμα. Κάτω από ιδανικές συνθήκες και παρουσία υγρασίας η ανθοφορία επαναλαμβάνετε και σε άλλες εποχές του χρόνου. Τα λουλούδια μεγάλα μέχρι 35μμ με χρώμα κοραλλιού προς ροζ.

Παρατηρούνται φυτά με λουλούδια σε ροζ λευκό χρώμα και σπάνια με κόκκινο. Σε ορισμένες περιπτώσεις το χρώμα των λουλουδιών επηρεάζεται από τις θερμοκρασίες του περιβάλλοντος. Σε ψηλές θερμοκρασίες και σε περιπτώσεις ανθοφορίας εκτός της κανονικής περιόδου το χρώμα είναι πιο ξανθό.

Φυτά με κατάλληλες συνθήκες και σωστή περιποίηση ανθίζουν το δεύτερο χρόνο μετά την φύτευση του σπόρου. Παρατήρησα φυτά που άνθισαν ενώ είχαν μέγεθος κάτω από ένα μέτρο.

Οι φρέσκοι σπόροι βλαστούν πολύ εύκολα σε θερμοκρασίες μεταξύ 25 και 30 βαθμών κελσίου και συνθήκες ψηλής υγρασίας μέχρι την βλάστηση. Μετά η υγρασία πρέπει να μειώνεται γιατί παρατηρείται σάπισμα των μικρών φυτάντων

Φυτό έντονα μελισσοκομικό παράγει γύρη και νέκταρ σε ικανοποιητικές ποσότητες. Οι μέλισσες το επισκέπτονται καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας.

Λόγω της εποχής που ανθίζει δεν επηρεάζεται η ανθοφορία του σε αντίθεση με ευκαλύπτους που ανθίζουν τον φθινόπωρο (λόγω ξηρασίας η βορίων ανέμων).

Χάρη στην ξηροθερμική συμπεριφορά του είναι φυτό κατάλληλο για τις συνθήκες του νησιού μας. Ευτυχώς κατά τα προηγούμενα χρόνια το Τμήμα δασών φύτεψε ένα ικανοποιητικό αριθμό σε αρκετές περιοχές. Σε εποχές μεγάλης ανομβρίας δεν επηρεάζεται σχεδόν καθόλου. Παρατήρησα πεύκα και χαρουπιές να ξεραίνονται ενώ λίγα μέτρα πιο κάτω Ευκαλύπτοι torquata να μη παθαίνουν το παραμικρό. Αυτό συμβαίνει σε όλους τους τύπους εδαφών , ακόμα και σε κοκκινόχωμα , στο οποίο κατά την διάρκεια των ψηλών θερμοκρασιών και της ξηρασίας οι συνθήκες είναι εκπληκτικά αντίξοες.

Επίσης κατά την διάρκεια ανομβρίας δεν σημειώνεται πτώση κλαδιών (χαρακτηριστικό ορισμένων ειδών τα οποία απορρίπτουν μέρος των κλαδιών τους ως αυτοπροστασία από την έλλειψη υγρασίας).

Τα πιο πάνω χαρακτηριστικά τα εκμεταλλεύτηκε πριν μία περίπου δεκαπενταετία το Υπουργείο Γεωργίας του Ισραήλ και φύτεψε για εμπλουτισμό της μελισσοκομικής χλωρίδας 3 εκατομμύρια φυτά (πληροφορία από μεγάλο μελισσοκόμο του Ισραήλ).

Από προσωπική μου εμπειρία διατηρώ φυτά τα οποία πότισα μερικές φορές κατά την διάρκεια του πρώτου χρόνου που φυτεύτηκαν και εδώ και 5 χρόνια αναπτύσσονται και ανθίζουν κανονικά χωρίς καθόλου πότισμα.

Κατά την διάρκεια του χειμώνα είναι ανθεκτικός σε θερμοκρασίες μέχρι -5 βαθμούς κελσίου. Σε περιπτώσεις όμως συνεχιζόμενου παγετού και παρουσίας δυνατών βόρειων ανέμων ενδέχεται ορισμένα ανώριμα μπουμπούκια λουλουδιών να επηρεαστούν και να πέσουν από το δέντρο. Αυτό συμβαίνει κυρίως εάν το φυτό διατηρείται κάτω από συνθήκες άρδευσης και έχει φρέσκους μαλακούς βλαστούς. Να υπενθυμίσω ότι σχεδόν όλα τα είδη ευκαλύπτων δεν έχουν συγκεκριμένη περίοδο ανάπτυξης αλλά μεγαλώνουν όταν υπάρχει διαθέσιμο νερό. Λόγω του πιο πάνω χαρακτηριστικού ο Ευκάλυπτος *torquata* ευδοκιμεί καλύτερα σε παραλιακές περιοχές και σε περιοχές με χαμηλό υψόμετρο.

Παραδείγματα καλών ανεπτυγμένων φυτών είναι οι περιοχές της Κόσσης στον δρόμο Λευκωσίας Λάρνακας, μεγάλα δέντρα στη περιοχή Δεκέλιας, καθώς και τα τέλεια φυτά στον δρόμο Λευκωσίας - Κοκκινότριμιθιάς .

Τελειώνοντας και ως ανακεφαλαίωση των πιο πάνω καταλήγω ότι ο Ευκάλυπτος *torquata* είναι ένας από τους καλύτερους ευκαλύπτους που έχουν φυτευτεί μέχρι σήμερα στο νησί μας.

Προσπάθειες για περαιτέρω εξάπλωση του μόνο θετικά αποτελέσματα μπορούν να έχουν για την μελισσοκομία και γενικώς για την βελτίωση της εικόνας της Κυπριακής φύσης.

